

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ศรีลังกาและอินเดีย
๑๖ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
[ตอนที่ ๖ ไคลอมโบ-Kerala อินเดีย]

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ศรีลังกาและอินเดีย
๑๖ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
[ตอนที่ ๖ โคลอมโบ-Kerala อินเดีย]

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เช้าวันอังคาร ที่ ๒๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ณ โรงแรม Cinnamon Citadel Kandy เป็นยามเช้าที่น่าสดชื่นรื่นรมย์อีกวันหนึ่งของการเดินทางมายังประเทศ ศรีลังกา พร้อมกับคณะของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ หลังจากที่ได้เมื่อวานตอน ค่ำได้ไปกราบสักการะพระเจี๊วแก้วและกลับมาพักค้างคืนที่โรงแรมแสนสวรมิฝ่งแม่น้ำ Mahaweli กลางกรุงโคลอมโบแห่งนี้ ห้องพักของข้าพเจ้าอยู่ติดกับสนามหญ้า ริมน้ำของโรงแรม เมื่อตื่นเช้าขึ้นมาก็สามารถเดินออกไปนั่งที่ระเบียงห้อง จิบกาแฟชม สวันยามเช้าอย่างสบายใจมาก ๆ ครับ

ในตอนี่ ๖ นี้ ขออนุญาตนำภาพการเดินทางของวันที่ ๒๐-๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ มานำเสนอประกอบข้อความการสนทนาธรรมเป็นการส่วนตัวในห้องพักของท่านอาจารย์ ณ โรงแรม Kingsbury Colombo กรุงโคลอมโบ ประเทศศรีลังกา เมื่อปลายของวันที่ ๒๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ก่อนที่จะเดินทางไปยังเมือง Munna รัฐ Kerala ของประเทศอินเดียในวันรุ่งขึ้น

เป็นการสนทนาที่ท่านอาจารย์มีเมตตาสนทนากับคุณณภัทร เรืองจันทฤทธิ์ คุณกั้ง (ทัสนีย์) และคุณตึก (อมรรัตน์) ซึ่งมีกุศลศรัทธาเดินทางติดตามมาด้วยตนเองจากกรุงเทพฯ และมีความปรารถนาที่จะมาร่วมในกิจกรรมการเจริญกุศลกับคณะของท่านอาจารย์ขณะที่อยู่ที่เมืองแคนดี้ และสิ้นสุดที่โคลอมโบในวันนี้ โดยคาดว่าจะได้ร่วมฟังการสนทนาธรรมในช่วงปลายของวันที่เดินทางมาถึงโคลอมโบ ซึ่งวันรุ่งขึ้น คณะของท่านอาจารย์ก็จะเดินทางไปยัง Kerala ประเทศอินเดียดังได้กล่าวแล้ว ส่วนคุณณภัทรและเพื่อน ๆ ก็

เดินทางกลับกรุงเทพฯ แต่กำหนดการสนทนาธรรมดังกล่าวในวันนี้ถูกยกเลิก เนื่องจากทางโรงแรมจัดหาห้องสำหรับสนทนาให้ไม่ได้ ท่านอาจารย์จึงเมตตาถามคุณณภัทรว่า หากใครที่จะสนทนากับท่าน ก็ขอเชิญที่ห้องพักได้ เป็นโชคดีที่ข้าพเจ้าอยู่ร่วมในกลุ่มพอดี จึงมีโอกาสดำฟังและนำความมาฝากทุกท่าน ซึ่งก็ใคร่เรียนว่า ความการสนทนาที่

นำมาประกอบนี้ เป็นความพิเศษและหาฟังที่ไหนไม่ได้แน่นอนเช่นเคย เมื่อขณะที่กำลังถอดความลงกระทู้ ก็มีความรู้สึกว่า ไม่เพียงเฉพาะข้อความที่ท่านอาจารย์สนทนาเรื่องของสติปัฏฐานที่ละเอียดลึกซึ้งด้วยถ้อยคำที่เป็นกันเอง เมื่อข้าพเจ้าได้มาทบทวนซ้ำอีก ก็มีความรู้สึกที่ขมด้อยอย่างวิเศษ กับทั้งท่านอาจารย์ได้เล่าถึงการเดินทางมาศรีลังกาครั้งนี้ในบางมุม ซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นโอกาสดี เป็นสิ่งดี ที่ควรจะได้มีการบันทึกไว้ด้วยเช่นกัน เพราะเป็นสิ่งที่ท่านพูดถึงประวัติและเหตุการณ์ของการเดินทางมาเผยแผ่พระธรรมที่ประเทศศรีลังกาซึ่งจะเป็นหลักฐานต่อไปในอนาคตสำหรับผู้สนใจที่สามารถค้นคว้าหาได้ในภายหลัง

เมื่อคิดได้ดังนี้ จึงรีบเขียนบันทึกนี้ไว้ทันที เพราะกลัวว่าจะลืมไปเสียก่อน เนื่องจากเป็นคนไม่ค่อยจะจำอะไรได้นาน (ซึ่งที่จริงก็คือ วิตักกะเจตสิก ไม่ตรึงถึงสิ่งที่ได้จำไว้นั่นเอง ที่ว่าคิดเท่าไรก็คิดไม่ออก ก็เพราะความเป็นอนัตตาของธรรม ซึ่งไม่มีใครไปบังคับวิตักกะเจตสิกให้ตรึงถึงสิ่งนั้น สิ่งนี้ที่เคยจำไว้ด้วยความต้องการได้)

ท่านอาจารย์ :

กว่ามันจะคลายไปได้ ความไม่รู้ไม่รู้จักจริง ๆ แสนโกฎิกับติดหนี้เลย ท่านอุปมา สนิมเหล็กอย่างนี้ ออกได้อย่างไร มันอยู่ติดเลย ฉาบทาไว้อย่างนี้ ชนิดเหนียว ๆ เสียด้วย

คุณณภัทร :

ตอนก่อนที่ยังไม่ได้ฟังท่านอาจารย์ ก็คิดว่าเข้าใจ ฟังแล้วแต่ไม่ได้ละเอียดลึกซึ้งเพราะว่าเผลอ รู้เลยว่า พอมาฟังท่านอาจารย์ ความละเอียดมีมากขึ้น และเข้าใจมากขึ้น ก็เลยเห็นความต่างระหว่างก่อนฟัง กับหลังจากที่ได้ฟังแล้วครับท่านอาจารย์ ยิ่งฟังไป ยิ่งฟังไป ก็รู้เลยว่า เป็นเรื่องยาก ยากจริง ๆ ไม่ใช่ที่เราจะไปบอกคน อธิบายให้คนฟังแล้วเขาจะเข้าใจ เป็นสิ่งที่ยากมาก ยากจริง ๆ

ท่านอาจารย์ :

ฟังไม่ออก ฟังไม่ออก ไม่รู้เรื่อง พุดอะไรก็ไม่รู้ (หัวเราะ) พุดอะไรกันนี้ พวกเรานี่ (หัวเราะ)

คุณณภัทร :

เพราะความเป็นเรา ที่ท่านอาจารย์บอก มันเป็นสนิมเกาะฉาบทา

ท่านอาจารย์ :

คืออย่างไร ๆ ก็รู้ว่า ทางเดียว คือ "ฟังไว้" ฟังแล้วก็เก็บ ๆ ไว้ เพราะปัญญาเขาทำหน้าที่ของเขา มันยิ่งกว่าโลกะกับอวิชชา แต่ว่ากว่าจะเก่งอย่างนี้ได้ จากการ "เริ่มที่ละน้อย" (ลากเสียงยาว) ที่ละน้อย แล้วก็ โดยความเป็นอนัตตา สองอย่างนี้ก็สุดยากแล้ว ถึงได้นานแสนนาน

ทีนี้ ถ้าสมมุติว่า ตัวโลกะเขาล่องไป ให้ไปที่อื่น ให้ไปทำอย่างอื่น ให้ไปรู้อย่างอื่น พระพุทธเจ้าท่านสอนว่า "เห็น" ขณะนี้เกิดดับ ไม่ใช่เรา (แล้ว) เมื่อไหร่มันจะมาประสานสอดคล้องกับคำสอนของพระพุทธเจ้าได้ ไม่มีทาง!!!

...เพราะฉะนั้น เพียงแค่ได้ยืนยันว่า "เพียงเห็นสิ่งที่ปรากฏ"
แล้วท่านใช้คำภาษาบาลี อย่าง จักขุวิญญูณ แล้วก็ รูปา
รมณฺ์ แค่นี้เราก็ผ่านแล้ว เหมือนเรารู้ "เห็นสิ่งที่ปรากฏให้
เห็นได้" แต่ในสิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้ มันไม่มีอะไร
(หัวเราะ) มันไม่มีคน ไม่มีอะไร แต่มีธาตุดิน น้ำ ไฟ ลม
ทั้งหมดประมวลมาเป็นธาตุหมดเลย...

...เพราะฉะนั้น ถ้ายังเป็นเรา ก็ฟังไป สะสมไป เพราะว่า
ไม่มีอะไรที่เป็นรัตนียิ่งกว่าอื่น ที่เราจะได้ เพราะล้าค่า
จริง ๆ ความรู้กับปัญญา มันสามารถที่จะดับความไม่รู้
ว่า เดียวนี้กำลังอยู่ที่นี้ เหมือนกับ จมอยู่ในมหาสมุทรของ
ความมืด สุขไป ทุกข์ไป โนนนี้ไป ไม่ตื่น เหมือนกับที่ว่า
ถ้าเราฝันแล้วไม่ตื่นเลย เราจะรู้ไหมว่าเราฝัน?...

...เพราะฉะนั้น เวลานี้ ถ้าเทียบอวิชชาแล้ว เหมือนอย่าง
นั้นเลย ถ้าเราไม่ได้ฟังคำ เราจะรู้ไหม ว่าเราอยู่ในอวิชชา
"ใน" เลยแหละ โหชะ ท่านใช้คำอุปมามากมายที่จะให้เรา
สำนึกและเข้าใจความลึกซึ้งของธรรมะ เพราะว่า กกว่า
พระองค์จะตรัสรู้ก็ทรงบำเพ็ญบารมีเหนือใคร ๆ หมดเลย
เราไม่ต้องทุกข์ทรมานถึงอย่างนั้นก็ได้ใช่ไหม? ถ้าเรา
เข้าใจ แล้วก็เข้าใจในความอดทน บารมี ๑๐ อดทน
จริงๆ...

คุณณภัทร :

ท่านอาจารย์ครับ อย่างเราฟังเรื่องปัจจัย มันจะเป็นพื้นฐานต่อการเกิดภูลต่อความเข้าใจ คือที่ผมถามหมายความว่า เราฟังเรื่องปัจจัย ๒๔ แล้วในเวลาทีปัญญาเขาพิจารณา เขาจะพิจารณาจากสิ่งที่เคยได้ยินได้ฟัง ว่าอันนี้ เป็นอารมณ์ปฏิบัติปัจจัย.....

ท่านอาจารย์ :

ที่ท่านว่า การศึกษารมมะ มันไม่ใช่มีแต่ผลดีนะคะ ดาบสองคม และ การปฏิบัติ นี่มีสาม ไม่อย่างนั้นท่านจะมานั่งบอกเราทำไม อันหนึ่ง เหมือนจับงูพิษข้างทาง มันจะกัดเรา ใช่ไหม? อันที่สอง ก็เป็นสภาวะสำหรับเป็นที่พึ่งที่เราจะได้ติดตามไป ค่อย ๆ ดำเนินไปตามอันนั้น คือความลึกซึ้งของธรรมะนี้ คนจะคาดไม่ถึงว่า ลึกซึ้งยิ่งกว่าที่เราคิด กันี่ พูดอย่างนี้ แล้วมันก็เป็นอย่างนี้ อย่างนี้ แล้วก็ไม่เห็นรู้สึกที แล้วก็หาทาง หล่อกันไปเลย จะรู้ให้ได้!!! เป็นไปได้อย่างไร? พระพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้นอย่างไร อันที่สามคือ พระอรหันต์ ขนาดหมดกิเลส (ยัง) ฟังพระธรรม เพราะไม่รู้จะทำอะไรกัน เพื่อเก็บรักษาเป็นขุณคลัง รักษาพระธรรมไว้ แสดงว่าเป็นสิ่งที่มีค่ามาก ที่นี้ คำถามของคุณณภัทร

คุณณภัทร :

ก็คือว่า การที่เรามาเรียน มาฟัง อย่างเรื่องปัจจัย ๒๔ เราฟัง แล้วค่อย ๆ ทำความเข้าใจไป แล้วในขณะที่เรา....

ท่านอาจารย์ :

"ทำความเข้าใจ" นี่ก็ไม่ถูกต้องแล้ว เราเก็บไว้ทีละคำสองคำ ทีหลัง คำพวกนี้จะหลุดจากเราไปเลย แต่ว่า トラバド ที่มันเป็นเรานี้ เราจะเก็บเอาคำพูดอย่างนี้ มันก็ไม่ออกไปเสียที หนึ่ง "ทำความเข้าใจ" นี่ก็คือว่า ยังไกล คือ ยังมีตัวเราที่ยัง "ทำ"

คุณณภัทร :

ถ้าอย่างนั้น พุดใหม่ครับท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

(หัวเราะกันครืน) พุดใหม่นี้ไม่สำคัญเท่ากับไม่พุดหมายความว่า "คำนี้" เราไม่พุดอีกแล้ว เพราะเราเข้าใจที่นี้ พุดถึงว่า การศึกษา เป็นอันตรายที่ว่า เราไม่รู้หรอกว่าโลกะนี้เขาเก่ง เก่งระดับไหน ที่นี้ เรียนไป เราจะไม่รู้เลยว่าเราเรียนเพื่อรู้และเข้าใจจริง ๆ ว่าเข้าใจธรรมะ เราลืมว่า เรามีกิเลสที่สะสมมามาก

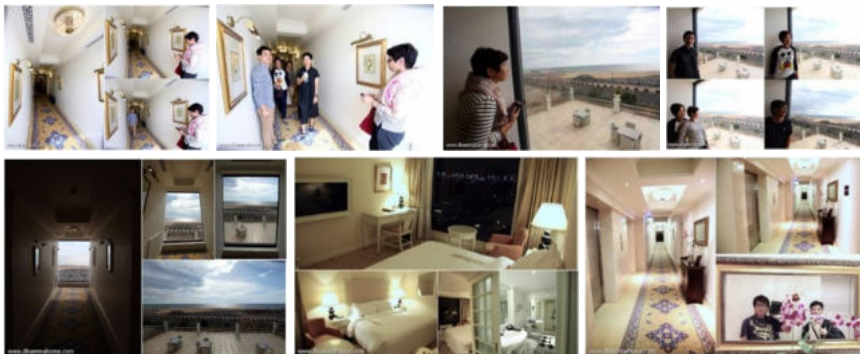
เพราะฉะนั้น การเรียนของเขา มันแบบที่ว่า เรียนเอา
ตัวหนังสือ จำได้ อะไรได้ แต่ว่าเขาไม่เข้าใจ แม้แต่คำว่า
รอบรู้ในปริยัติ ปริยัติ นี่คือ ต้องเป็นพระพุทธรูปแน่นนอน
แต่นี้ก็ คำไหนก็เป็นพระพุทธรูป ที่เขาไปเขียนตำรา ไป
สำนักปฏิบัติอะไร เขาก็เอาพระพุทธรูปตามไปด้วย แต่
เขาไม่เข้าใจ!! และความเข้าใจ ถ้าเข้าใจจริงๆ ก็คือว่า
เห็นความลึกซึ้งอย่างยิ่ง ว่า ผิดจากขณะนี้ปกติ ไม่ได้!!
อันนี้ ต้องยืนยันมั่นคงเลยว่า ขณะนี้เป็นธรรมะ!! และ
เกิดแล้วด้วย!! ไม่มีใครไปทำด้วย!! คือ ทุกคำ ต้องมาให้
ตรง!!! อย่างเราเรียนเรื่องปัจจัย เราเรียนทำไม?

คุณณภัทร :

ก็ ให้เข้าใจในสิ่งที่ปรากฏ ว่ามีสมมุติฐาน หรือว่า มีเหตุที่
ทำให้เกิดอย่างไร

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น โลกะเขาค่อย ๆ จูงเราไป เนียนสนิทเลย
ไม่ใช่ห้ามไม่ให้เราเรียนปัจจัย แต่ทุกคำ เป็นคำที่เรา
เข้าใจแค่ไหน?

...อย่างขณะนี้ที่เห็น “เห็น” เกิดเองไม่ได้ ต้องมีปัจจัยที่ทำให้ “เห็น” เกิด ยังไม่เอ่ยชื่อสักปัจจัยเดียว แต่รู้ว่าต้องมีอยู่ดี ๆ เกิดไม่ได้แน่ ๆ ไช้ไหม? ต้องมี ที่นี้ มีอะไร? เมื่อมีจิตเป็นธาตุรู้ ก็ต้องมีสิ่งที่ถูกรู้ คู่กัน อารมณ์ปัจจัย มาแล้ว แต่ไม่ได้หมายความว่า ให้เราไปศึกษาอารมณ์อุปนิสัยปัจจัย อารมณ์ปฏิบัติปัจจัย อะไรต่ออะไรพวกนั้น แต่สิ่งที่จะค่อย ๆ ล้าง ความที่เราไม่รู้ว่ ขณะนี้ แม้เดี๋ยวนี้ ก็ต้องอาศัยเหตุปัจจัย!!!!...

...เพราะว่า ทั้งหมดของทุกคำ ของพระพุทธพจน์ เพื่อละความไม่รู้และความติดข้อง และ สองอันนี้ ความไม่รู้และความติดข้อง จะละด้วยอะไร? ถ้าเราไปเรียนปัจจัยแบบนั้น ก็เหมือนเราเรียนจิต มีเท่านั้น เท่านั้น เหมือนกันไปเลย

ที่นี่ เราจะเห็นความต่าง ว่า คนในครั้งนั้นบางคน สะสมมาที่จะเจริญปัญญาในเพศบรรพชิต ก็เป็นพระวินัยไป ที่นี้ สำหรับพระสูตร เขาสะสมมามากแล้วโดยการฟังอย่างนี้ แล้วเขาก็มีความเข้าใจอย่างนี้ ไม่ต้องพูดถึงปัจจัยเลย แต่เขารู้ความต่างของ “เห็น” กับ “สิ่งที่ปรากฏ”...

...เพราะฉะนั้น ที่เราฟังมาทั้งหมดในชีวิต จะไม่เห็นเลยว่า พระพุทธพจน์ตรัสพระสูตรเรื่องของปัจจัย แบบนั้น แบบนี้ จะมีคำว่า ชนฺธ อายตนะ แล้วก็ ธาตุ ปฏิจจสมุป ปาท อริยสัจจะ แต่ไม่มีปัจจัยแทรกเข้ามาเลยสักอัน ในของพระสูตร เพราะเหตุว่า ท่านเหล่านั้น สะสมการฟัง-เข้าใจ...

...ส่วนใครที่จะเรียนมากน้อยสักแค่ไหน ไม่มีปัญหา เพราะเหตุว่า พระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้หมด และเมื่อทรงแสดงธรรมะกับพระพุทธรูปท่านรู้ธรรมาศัยของคนฟัง และท่านแสดงสลับพระอภิธรรมกับภัทเทกรัตตสูตร หมายความว่า เดี่ยวนี้เลย!! ที่กำลังมี กำลังปรากฏ เดี่ยวนี้!!! ความเข้าใจธรรมะต้องเข้าใจสิ่งที่มี เดี่ยวนี้!!!!...

...ไม่ว่าจะพูดถึงปัจจัยอะไรทั้งสิ้น แต่คนยุคนี้ที่เรียน
อิทธิกรรมแบบเอาชื่อ จำได้ ร้ายยิ่งกว่านั้นคือ สอบได้ (ทุก
คนหัวเราะ) สอบได้!!! โลกะชัดเจน ตัวโต ๆ ขนาดนี้ยัง
มองไม่เห็นเลย!!! (หัวเราะ) ไซ้ไหม? เรียนแล้วสอบได้ คน
เขาก็ช้า

เหมือนอย่างที่เราไปสนทนาธรรมที่ท่านอลคอต คือ มา
คราวนี้ ก็คือ ได้รู้จักคนในครั้งนั้นตั้ง ๔๐ ปี หรือกี่ปี คือ
เป็นคนจำปีไม่ได้ที่เขาเชิญมา แล้วคุณอลคอตคนนี้เขา
มีหน้าที่การงาน แล้วเขาเคยไปเมืองไทย ยูเนสโกอะไร
แล้วเขาก็ศึกษาธรรมะละเอียด ขั้นที่ว่า เขารู้ว่าชวันจิต
ก่อนตาย มี ๕ ขณะ ก็แสดงว่าคนนี้จะละเอียดพอสมควร ก็
เลยคิดถึงเขาว่า เอ...เราก็คงจะไม่มาศรีลังกาอีก น่าจะ
เป็นครั้งสุดท้าย น่าจะได้พบเขา เพราะดูเหมือนกับว่า
เขาสามารถที่จะเข้าใจได้ (กราบท่านอาจารย์ในความ
เมตตา ขอรับ)...

...แต่ปรากฏว่า ช้าไป พอมา เขาบวชไปแล้ว ๓ เดือน น่า
เสียดายที่สุด ถ้าเรามาก่อน ได้คุยกันแบบนี้ อย่างนี้ มันก็
ยังดี นี่มันคนละแบบเลย แล้วก็ ที่เราหว่านพืชไว้ที่ศรี
ลังกาคราวนั้น ขนาดที่ว่า คนนี้ตามไปเลย หมายความว่า

ว่า คุณวชิราณี คนอื่นพูดนี้ โกรธเลย ออกไปข้างนอกเลย
ก็แบบนั้นกัน คือว่า เขาไม่เคยได้ยินได้ฟังคำที่มีเหตุมีผล
เป็นสิ่งที่เข้าใจได้ ศึกษาได้ ในปัจจุบัน...

...แต่คนเหล่านี้ ปานนี้เราก็ตามไม่เจอแล้ว เราก็เห็นคุณ
อลลคอตคนเดียว ก็พยายาม คุณเอ็ม (วรศักดิ์ ราชตา) ก็
เก่ง ติดต่อหาจนเจอคุณอลลคอต เขาก็กลายเป็น
หนังสือพิมพ์ลงเรื่องราวเขาสำคัญใหญ่โต ว่าครอบครัว
อนุญาตให้เขาบวชได้ แล้วก็บวชมาแล้ว ๓ เดือน ฟังแล้ว
ก็อยากจะล้มเลิก แต่ก็เอาเถอะ ไป คุณแก้ว (พี่แก้วตา
อเนกพุฒิ) ก็ไปด้วย...

...เขาก็อุตสาหะ เราไปถึงก่อนเวลาที่ไม่ได้ วนก่อน วนก่อน
(หัวเราะ) เขายังไม่เสร็จ แล้วเขาก็มีพวกศรีลังกาขึ้นเป็น
แถว แล้วก็มียอดอกบัวมาให้ ต้อนรับอย่างดี สันทนาการ
อย่างดี โดยเสนอหัวข้อก่อนเรามา ขอให้สันทนา อานา
ปานสติสูตร และสุดท้ายก่อนจบ ๓๐ นาที ขอให้ปฏิบัติ
อานาปาฯ ด้วย (หัวเราะ)

เราก็รู้แล้วคงยาก ใช่ไหม? แต่เราก็ยืนยัน แล้วท่านก็ให้พูดนำก่อน ก็ให้คุณนี่เป็นคนพูด บอกว่า ที่มาสนทนาคราวนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ "เข้าใจธรรมะ" ก็บอกไปตรง ๆ ตั้งแต่ต้น เหมือนกับว่า เราไม่สนใจอานาปานสติสูตรหรืออะไรทั้งหมด ขอให้สนทนาเพื่อได้เข้าใจธรรมะ เข้าใจพระธรรม...

...พอพูดเสร็จ ท่านก็ดี พูดสั้น ๆ หมายความว่า เปิดพิธีการนิเทศน้อยสั้น ๆ แล้วก็ให้ถามเลย คนก็ถาม เราก็พูดไม่มีเรื่องอานาปานฯ (หัวเราะกันสนุก) ก็ยังดี พอเราไม่นำไป คำถามเขาก็มา แต่ว่า เราก็ให้เขาเข้าใจไป อะไรอย่างนี้ ก็เป็นอันว่าจบไปด้วยอานาปานะไม่มี ตอนจบท่านหัวหน้าวัดเจ้าอาวาสก็ขอให้พวกเรา อะไรนะ แผ่เมตตากันสักหน่อยหนึ่ง พอแผ่เสร็จ "หยุดแผ่เมตตา" แล้ว (ท่านอาจารย์หัวเราะ ขำ) หมายความว่าจบแล้วขอให้เราเจริญเมตตากัน ๑๕ นาที เราก็มานั่งขำกัน คุณโจนาธานบอก ผมขำที่ว่า อยู่ดี ๆ ให้เจริญเมตตา แล้วถึงเวลาก็หยุด (หมายความว่า ต่อไปไม่เมตตาแล้วหรืออย่างไร? จึงว่าหยุดแผ่เมตตา จบการแผ่เมตตา)...

อ.อรรณพ :

แปลว่า หลังจากนั้น ไม่ต้องเมตตา...

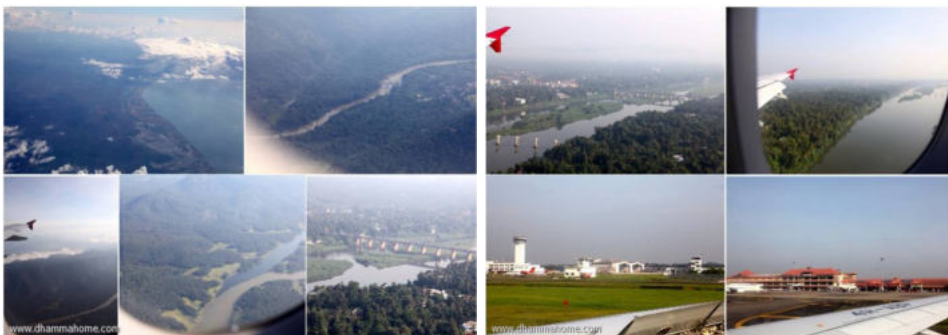
ท่านอาจารย์ :

พระออลคอตญาณสิงหะ ท่านก็มอบหนังสือที่ท่านเขียนมาให้ คุณซาว่าห์ก็เอามาพลิกดู โอ...แต่ละเรื่อง เกี่ยวกับอิงพระธรรม พระธรรมจะมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ต่อปัญหา ต่ออะไร ๆ อย่างนี้ มันก็...เพราะเขาไม่รู้...

...แต่พวกศรีลังกาเป็น Scholar (นักวิชาการ นักการศึกษา ผู้คงแก่เรียน) ตำราทั้งหลายที่มีชื่อ เขียนเป็นเล่ม ๆ แต่ละคน เก่งมาก แต่ไม่เข้าใจธรรมะ!!!

เพราะฉะนั้น มาถึงคำถามของคุณณภัทร ถ้าพวกเขาู้ปัจจัย ญาณโกลิตะ เขียนหมดเลย ปัจจัย ๒๔ โดยละเอียด อย่างไร ๆ ๆ แต่ก็ไม่เข้าใจธรรมะ...

...เพราะฉะนั้น เราเรียนธรรมะ เราต้องรู้เลย เราจะเรียนไปทำไม? ถ้าเราเรียนเพื่อให้เห็นว่า ความลึกซึ้งของธรรมะมาก ละเอียดยิบ แสดงไว้หมด แต่เราจะเอาเวลาของเราทั้งหมด ไปทุ่มเทกับการศึกษาในรูปแบบนั้นหรือ? หรือว่า พอถึงโอกาสที่เราจะเข้าใจ เราไม่ได้เข้าใจเฉพาะตัวชื่อ เดียวนี้ อารมณ์ปัจจุัน ใช่ไหม? เพราะว่า ถ้าไม่มีสิ่งที่ปรากฏ จิตเกิดไม่ได้ ทางตา ถ้าไม่มีสิ่งที่กระทบตาได้ “เห็น” ก็เกิดไม่ได้ ใช่ไหม?...

...ถ้าเราจะศึกษาอย่างนั้น ก็มี อารมณ์ปฏิบัติปัจจุัน คือ ปัจจุัน อารมณ์คำเดียว สิ่งที่ปรากฏทางตาอย่างเดียว แต่ว่า ความละเอียดมากมาย อย่างธรรมะ จิตแต่ละหนึ่งเกิดแล้วดับ ไม่กลับมาอีกเลย "จิตเห็น" เมื่อมันก็หมดไป เกิดขึ้นเห็น แล้วก็ดับ เดียวนี้เห็นใหม่ ก็เกิดขึ้นแล้วก็ดับ คือ มันไม่มีของเก่ากลับมา...

...เราฟังทำไม? อย่างนี้!! ฟัง ไม่ใช่ให้เราสำเร็จ บรรลุ
แล้วก็ประจักษ์การเกิดดับ แต่ "เก็บไว้, สะสมไว้" เพราะ
แค่นี้มันไม่มีกำลัง!! เป็นปัญญาที่อ่อน!! เพราะเหตุว่า
เป็นขั้นปริยัติ จนกว่าปัญญานี้ถึงขั้นดับกิเลสได้ แต่ต้อง
มาจาก "ความจริง" แล้วก็การรู้ประโยชน์ว่า ทั้งหมด
"ไม่ใช่เรา"...

...ทีนี้ ถ้าเราจะไปศึกษาพระธรรม มุ่งมั่น มันก็เป็นด้วย
ความเป็นตัวตน แน่นนอนอยู่แล้ว ใช่ไหม? แต่ถ้าเราศึกษา
และเข้าใจเพิ่มขึ้นว่า พระองค์ทรงแสดงอารมณ์ปัจจัย
แล้วก็ยังทรงแสดง อารมณ์ปฏิบัติปัจจัย หมายความว่า
อารมณ์ที่เป็นใหญ่ "อิทธิ" เป็นใหญ่ มันก็จริงใช่ไหม?
สิ่งที่ปรากฏเยอะแยะ แต่ทำไมเราชอบดอกลีเหลือง
ดอกไม้สีเหลือง หรือดอกไม้ต้องเป็นดอกทิวลิป หรือว่า
ต้องเป็นอะไร ทำไมเราไม่เหมือนกัน ใช่ไหม?...

...อาหารบนโต๊ะมีตั้งเยอะเลย อารมณ์นาธิปติเรา ตรงไหน
เราก็เอื้อมไปตรงนั้น หมายความว่า อารมณ์นั้นเป็นใหญ่
เป็นใหญ่ที่ทำให้เราไม่ละเลย ไม่ทอดทิ้ง...

...ฟังธรรมะ ต้องค่อย ๆ เข้าใจ มันละเอียดลึกซึ้ง แล้วมัน
สัมพันธ์กันยิ่งกว่านี้ แต่ที่นี้เราคนใหม่ ๆ ฟังก็แค่ให้เข้าใจ
สำหรับรู้กำลังของเราเอง ว่ากำลังของเรา สามารถที่จะ
เข้าใจระดับไหน? และการที่จะเข้าใจไปลึกซึ้งถึงความ
ละเอียด มันจะมีประโยชน์ หรือว่า มันจะทำให้เราไม่
สามารถเข้าใจ ละเลยสิ่งที่ควรรู้ คือ สิ่งที่กำลังปรากฏ!!!

...เพราะว่า จุดประสงค์จริง ๆ ก็คือ ให้เข้าใจสิ่งที่มี
เดี๋ยวนี้!!! เพราะหนึ่งขณะ มันไม่กลับมาอีก ฟังอย่างนี้
ฟังอย่างนี้ไป ให้รู้ว่า ไม่มีอะไรที่จะไปละกิเลสได้
นอกจากปัญญา!!

แต่ที่นี้ ความเป็นตัวตนมันมาก จนเอาตัวตนมาทำหมดเลย รูปแบบต่าง ๆ จะศึกษาอย่างโน้น อย่างนี้ อะไรต่ออะไร ไม่อย่างนั้นจะไม่มีที่เขาศึกษาแบบ Scholar กัน แต่เราก็เห็นว่า แบบนั้นนะ ศึกษาไปเถอะ ถ้ามว่าเดี๋ยวนี้อะไรอยู่ไหน? ตอบไม่ได้!!! มีแต่ตำราออกมาทั้งหมดเลย...

...ที่นี้ พอ อารมณ์ปฏิบัติ บ่อย ๆ ที่เราได้รับ มันเป็น อุปนิสสยปัจจย เป็น อารัมมูปนิสสยปัจจย "นิสสย" แปลว่า ที่อาศัย "อุป" แปลว่า ที่มีกำลัง และ อารมณที่ที่เป็นที่อาศัย ที่มีกำลัง ที่ทำให้จิตนึกถึงอารมณ์นั้นจนกระทั่งเป็นนิสสัย ที่จะชอบสิ่งนั้น เพราะตัวอารมณ์มันไม่มีอะไรเลย มันเกิดแล้วมันก็ดับไป แต่ว่า ถึงมันจะเป็นใหญ่อย่างไร เว้นบางอารมณ์ "นิพพาน" เห็นไหม? แต่เขาเป็นใหญ่กับใคร กับ "ปัญญา" ไม่ใช่กับ "อวิชชา" ใช่ไหม? นี่ละ มันละเอียดมาก ๆ มาก ๆ (ลากเสียงยาว) จนกระทั่ง ถ้าไม่เข้าใจ ศึกษาพระไตรปิฎก เข้าใจผิดร้อยเปอร์เซ็นต์ง่าย ๆ ตื่น ๆ...

...เพราะฉะนั้น ทุกคำที่มีอยู่ในที่นั่น เราก็รู้เลยว่า ทรง
แสดงกับบุคคลในครั้งนั้น ท่านเป็นใคร? ฟังแล้ว ท่านรู้
แจ้งอริยสัจธรรม ถึงความเป็นพระโสดาบันก็ได้ พระ
อรหันต์ก็ได้ แล้วแต่ปัญญา

แต่ถ้าไม่มีปัญญาแล้ว ฟังแบบนี้ แบบนี้ มาตลอด แล้วจะ
ไปฟังเข้าใจตอนนั้น แล้วปัญญามีกำลังถึงขั้น พอฟังแล้ว
ก็เกิดขึ้นละกิเลสได้อย่างไร? อย่างท่านพระสารีบุตรฟัง
ท่านพระอัสสชิ เราเอาตัวเราไปเปรียบกับท่านเหล่านั้นได้
ไหม? ไม่มีทาง!!!...

...เพราะฉะนั้น การศึกษา เราก็มองเห็น อย่างพม่าอย่าง
นี้ ท่องพระไตรปิฎกได้ เขาท่องได้ เขาเก่งอย่างไร? เก่ง
ท่อง เก่งจริง ๆ (หัวเราะ) ท่องได้อย่างไร ๓ ปิฎก แต่เขา
ไม่รู้เรื่อง เขามีสำนักปฏิบัติ ตั้งแต่พองยุบ มาจนถึงรูปนั่ง
รูปนอน จนกระทั่งถึง ลมหายใจ อะไรต่ออะไร...

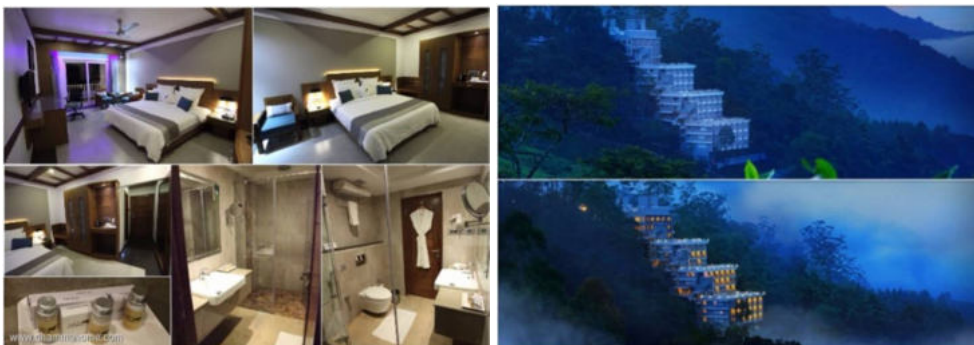

...พวกนี้ก็อ้างเลย ไซ้ไหม? มหาศีลยาตอ คนเวียดนามที่
จัดให้เราสนทนาธรรมกับพระ อีกอันหนึ่ง (ที่เชิญท่าน
อาจารย์มาสนทนาล่วงหน้าก่อนคณะฯ จะเดินทาง

ตามมา) พอไปถึง ไม่ใช่กับคุณอลคอต ที่เราไปนี่ เรา
สนทนา ๒ พวก พวกหนึ่งคือพวกของคุณพอล พวก
เวียดนามที่เขามาทำปริญญาเอกทางภาษาบาลีด้วย
พุทธศาสนาด้วย เขาเป็น (ฆราวาส) คนเดียว นอกนั้น
เป็นพระหมด ก็ติดดูก็แล้วกันว่าจะไปไหนกัน!!! ก็ยัง
เวียนว่ายอยู่ในภาษา อยู่ในคำ ซึ่งตัวเองเข้าใจว่าเบื่อง
ปราด แต่ไม่มีความเข้าใจว่าเป็นธรรมะ!!!!...

...เพราะฉะนั้น จึงมีการศึกษาคุณนี้ โดยไม่เข้าใจ
ธรรมะ กับมีการศึกษาธรรมะ ที่ศึกษาแล้วเข้าใจ แต่ไม่ได้
ไปพะวงถึงจะไปนูน นี่ นั่น อย่างคำถาม นี่เป็นอย่างไร?
ถ้าตอบไม่ได้ก็แปลว่า ฉันไปหาคนอื่นที่เขาตอบได้ แต่เขา
ตอบแล้ว คุณรู้หรือ? คุณเข้าใจหรือ?...

...และคุณควรจะรู้อย่างนั้น หรือคุณควรจะรู้สิ่งที่กำลัง
ปรากฏ!! แล้วพาคคุณเชออกไปนี่ เขาเป็นเพื่อนที่ดีหรือ
เปล่า? แทนที่จะให้เห็นว่า สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ พุดถึง
ธรรมะเดี๋ยวนี้!!!!...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

